

Vandmiljø Randers A/S

Sendt på e-mail: mail@vmr.dk

Randers Kommune
Miljø Natur og Landbrug
Odinsgade 7
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 89 15 16 81

jakob.aarup@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 13-08-2024 /Journalnummer: 06.11.01-P19-67-23

Afgørelse VVM

Afgørelse VVM – Udledning af tag- og overfladevand fra Mellerup til Støvring Enges Landkanal

Randers Kommune har den 15. april 2024 modtaget et VVM-ansøgningsskema udfyldt af K-LAR på vegne af Vandmiljø Randers A/S. Der er ansøgt om etablering af regnvandsbassin og ændring af udledningen af spildevand i forbindelse med separatkloakering af Mellerup.

Afgørelse

Randers Kommune har foretaget en vurdering af det anmeldte projekt og på det grundlag vurderet, at projektet samlet set ikke vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af miljøet, og derfor heller ikke er omfattet af kravet om miljøvurdering.

Afgørelsen er truffet efter § 21 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Afgørelsen er truffet efter kriterierne i lovens bilag 6.

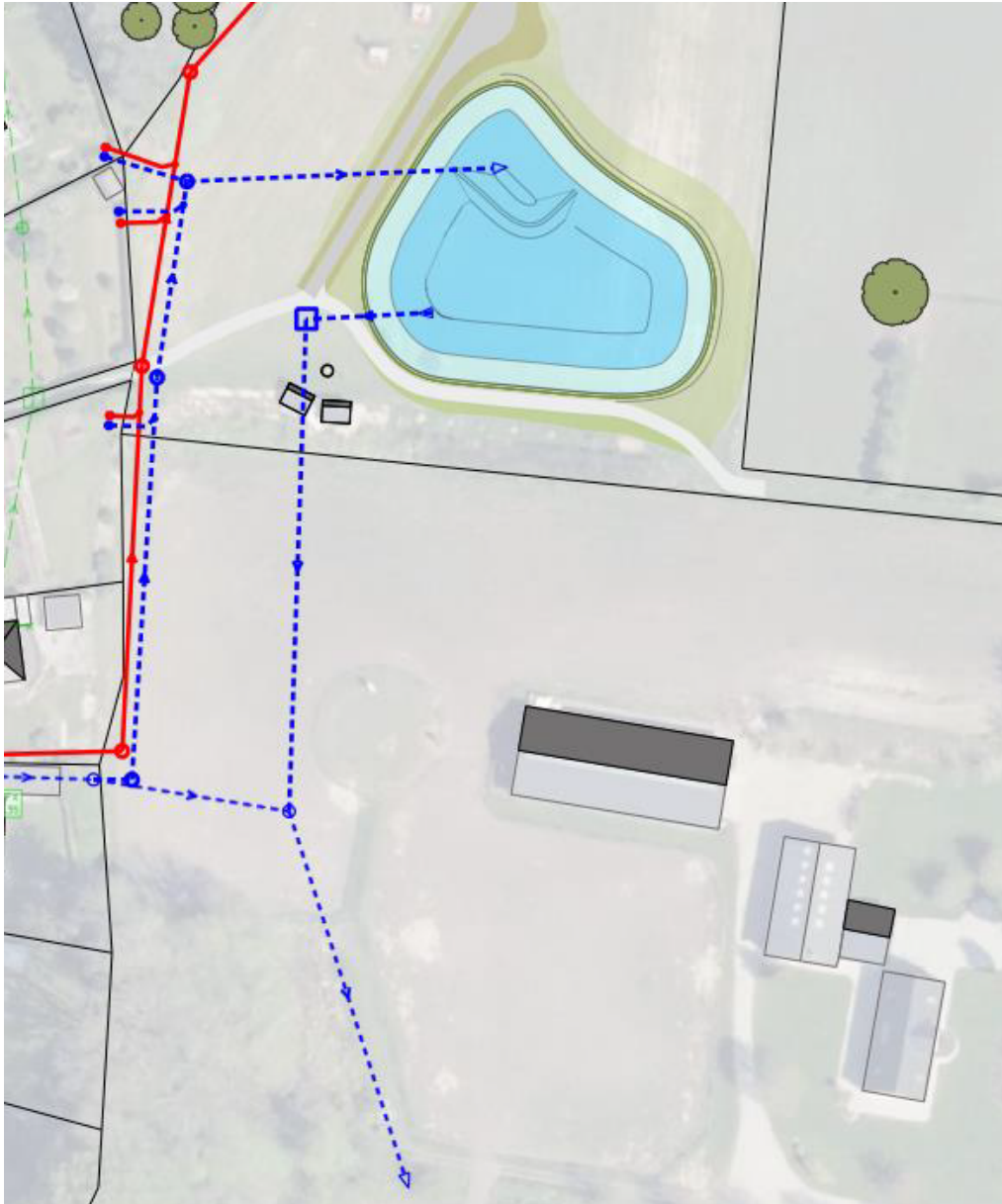
Denne screeningsafgørelse er ikke en tilladelse til at igangsætte anlægsarbejder, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurdering.

Sagens oplysninger

Ansøgningsskemaet til sagen omfatter de oplysninger, som skal indgives til myndighederne ved ansøgning af projekter, der er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, jf. lovens § 18, stk. 1.

Projektet omfatter etablering af regnvandsbassin til rensning af tag- og overfladevand i forbindelse med separatkloakering af Mellerup. Regnvandsbassinet vil have afledning af tag- og overfladevand fra Mellerup til Nordlige Kildebæk fra Mellerup, som har forbindelse med Støvring Enges Landkanal. Spildevandet fra området ledes til rensning på Randers Centralrenseanlæg.

Placering af bassinet fremgår af følgende:

Det ansøgte kræver tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28.

Vurdering af påvirkninger af miljøet

Kommunen har vurderet, at projektet potentielt vil kunne berøre vandløb, Natura 2000-område, Bilag IV-arter, grundvandsinteresser og grundvandsforhold.

Det er på baggrund af ansøgningen og kommunens gennemgang vurderet:

- Der vil ikke være væsentlige indvirkninger på recipienter i forbindelse med udledning af tag- og overfladevand.
- Der vil ikke være væsentlige indvirkninger af Natura 2000-områder og Bilag IV-arter.
- Der vil ikke være væsentlige indvirkninger på drikkevandskvaliteten i drikkevandsboringer og drikkevandsinteresserne.

- Der vil ikke være en væsentlig indvirkning på grundvandsforholdene ved bassinet.

Påvirkning af vandområder

Hydraulisk belastning

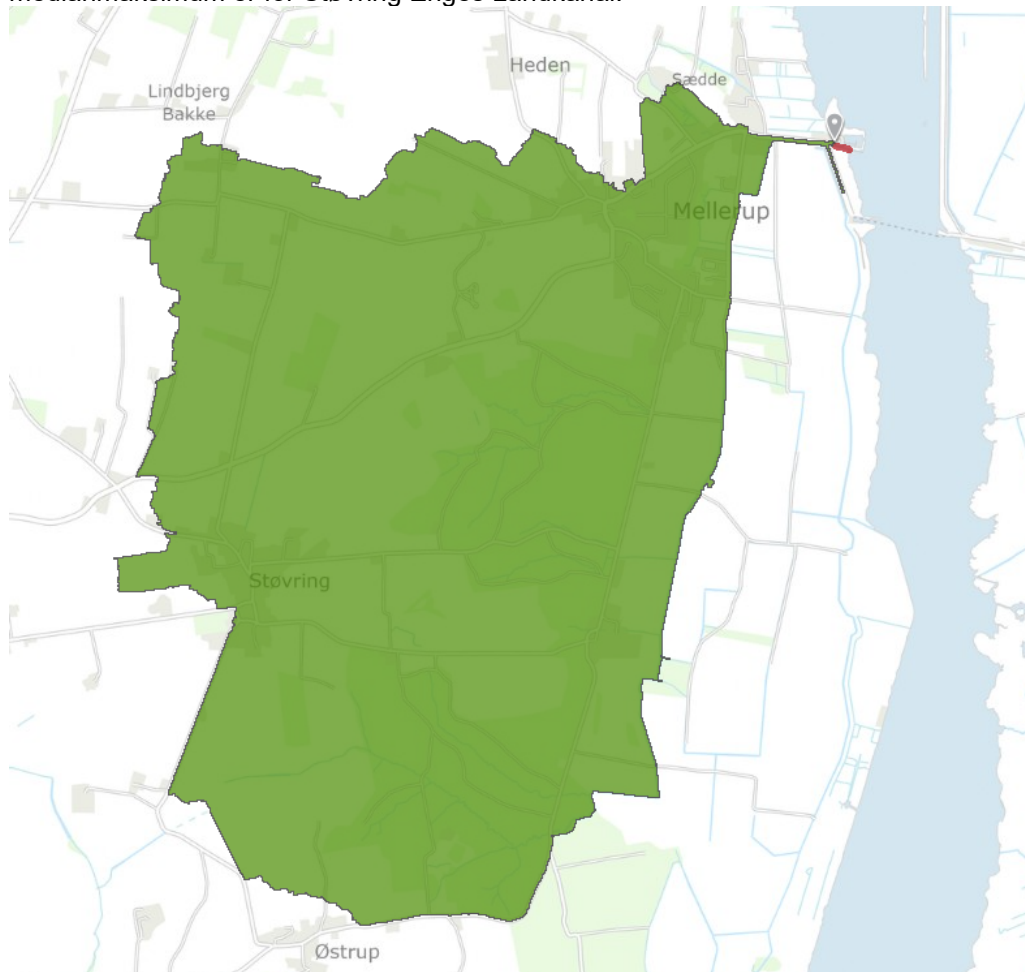
Den ansøgte udledning sker til Nordlige Kildebæk fra Mellerup igennem eksisterende udløb. Den eksisterende udledningstilladelse fra 1996 er givet til udledning af opspædet spildevand fra oplandet til vandløbet Nordlige Kildebæk fra Mellerup. I tilladelsen er der angivet et opland på 11 ha med en befæstelse på 30 %. Overløbsbygværket har en Q_a-værdi på 8 l/s, og det har teoretisk medført overløb 60 pr. år. Der er i tilladelsen angivet en max. udledning på 425 l/s ved en 2-årshændelse.

I ansøgning om udledningstilladelse er der angivet:

"Udløbsflowet er ukendt, men den eksisterende Ø400bt overløbsledning kan med sine 13 ‰ teoretisk set føre 264 l/s."

I vejledningen til spildevandsbekendtgørelsen er det angivet: *"Kommunalbestyrelsen sikrer, at udledninger af spildevand, herunder tag- og overfladevand til vandløb, sker på en sådan måde, at vandet kan afledes videre i vandløbet uden gener for omboende ved vandløbet eller gener for dyre- og plantelivet, dvs. at vandløbets hydrauliske kapacitet respekteres."*

Det naturlige opland til kanalen er på ca. 915 ha. Der er ikke kendskab til, hvad medianmaksimum er for Støvring Enges Landkanal.

Jordbundstypen i vandløbsoplandet er primært lerblandet sandjord:

Jordbundstype	Areal	%
JB-4 Fin lerblandet sandjord	6,49 km ²	71
JB-6 Fin sandblandet lerjord	2,28 km ²	25
JB-11 Humus	0,33 km ²	4
JB-1 Grovsandet jord	0,05 km ²	1
JB-3 Grov lerblandet sandjord	0,002 km ²	0

Arealdækket er primært naturligt:

Arealdække	Areal	%
Naturlig	8,75 km ²	96
Kunstig	0,26 km ²	3
Andet befæstet	0,09 km ²	1
Vand	0,04 km ²	0

I afstrømningsforhold i danske vandløb¹ er der angivet følgende:

"Områder med meget lerjord har meget lav infiltrationskapacitet for nedsivning af regnvand, og har derfor meget store værdier for medianmaksimum, typisk mellem 50 og 100 l s-1 km-2. På Bornholm findes de største værdier på mere end 100 l s-1 km-2. I de mere sandede dele af landet er maksimumafstrømningen mindre, typisk mellem 20 og 40 l s-1 km-2."

Det forventes på denne baggrund at medianmaksimum vil ligge på imellem 20-40 l/s/km². Igennem vandløbsmodulet i Scalgo er der dog lavet en screening ved forskellige medianmaksimum (10, 25, 40, 60, 80 og 100 l/s/km²) svarende til 92-915 l/s for enden af Støvring Enges Landkanal.

Der er ikke nogen af de anvendte medianmaksimummer, der giver anledning til oversvømmelse af arealer ved siden af vandløbet på strækningen nedstrøms det regnbetingede udløb. Den ansøgte udledning er neddroset i modsætning til den nuværende udledning af opspædet spildevand. Randers Kommune vurderer på denne baggrund, at der kan gives tilladelse til en udledning på 7,8 l/s svarende til 1 l/s/ha, og at dette ikke vil medføre en hydraulisk påvirkning af vandløbet.

Miljøkvalitet – Støvring Enges Landkanal

Udledningen vurderes at være almindeligt belastet separat regnvandsudløb og er derfor ikke omfattet af bekendtgørelse om krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb søer eller havet².

Støvring Enges Landkanal kemiske tilstand er ukendt. Der foreligger ikke data for miljøfremmede stoffer i vandløbet. Der er på nuværende tidspunkt udledning af opspædet spildevand til Støvring Enges Landkanal. Udledningen er ikke neddroset. Ved gennemførelse af projektet vil udledningen af separat regnvand erstatte udledningen af opspædet spildevand.

Efter indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan myndigheden kun træffe en afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand, og ikke

¹ Afstrømningsforhold i danske vandløb, Faglig rapport fra DMU, nr. 340 2000

² Bekendtgørelse om krav til udledning af forurenende stoffer til vandløb, søer eller havet (bek. nr. 1433 af 21. november 2017)

hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

Randers Kommune vurderer, at udledningen af miljøfremmede stoffer til vandløbet vil blive reduceret ved ændring af udledningen fra overløb med fællesvand til rensset og nedroslet separat regnvand.

I tabellen ses ændringer i udløb til Støvring Enges Landkanal.

	m ³ /år	BOD kg-O ₂ /år	N kg-N/år	P kg-P/år
Status				
NU37 (overløb – opland N40.9)*	110	4,3	1,4	0,3
NU38 (overløb – opland N40.3)*	2.300	78	27	6,7
Plan				
NU38 (separat regnvand)	9.582	26	14	2,4

*Oplysninger fra tillæg til spildevandsplanen nr. 10 Nordøstforbindelsen.

Ved ændring af udledningen vil udledningen af BOD til vandløbet blive reduceret fra 82 kg-O₂/år til 26 kg-O₂/år.

Der findes ikke nogen målinger af kemiske stoffer i Støvring Enges Landkanal. Oplandet til Støvring Enges Landkanal er primært naturligt (96 %). Den ansøgte udledning svarer til ca. 0,2 % af det samlede opland til åen. Randers Kommune har ud fra typetal³ for indholdet i separat regnvand vurderet på, om udledningen af rensset separat regnvand sammen med udledning af andet separat regnvand kan medføre overskridelse af det generelle kvalitetskrav i Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, nr. 796 af 13/06/2023. Separat regnvand kan ud fra typetal medføre overskridelse af kvalitetskravene for metallerne/tungmetallerne bly, chrom, kobber og zink. Da der ikke findes kemiske data for Støvring Enges Landkanal er der benyttet middelkoncentrationer for stofferne bly, chrom, kobber og zink fundet i vandløb i Randers Kommune i perioden 2016-2024. Ved gennemgang af fremtidige punktkilder i oplandet til Støvring Enges Landkanal vil udledningen i sig selv og sammen med andre udledninger på årsbasis ikke medføre en overskridelse af det generelle vandkvalitetskrav for bly, chrom, kobber og zink. Da oplandet primært stammer fra en mindre landsby uden store gennemkørende veje vurderer Randers Kommune, at separat regnvand ikke vil indeholde et væsentlig indhold af miljøfremmede stoffer over typetalniveauet.

Det vurderes på denne baggrund, at udledningen ikke vil være til hinder for målopfyldelse i Støvring Enges Landkanal og at udledningen ikke vil medføre en forringelse i vandløbet.

Miljøkvalitet – Ydre del af Randers Fjord

For den ydre del af Randers Fjord fremgår det, at den nuværende tilstand er dårlig økologisk tilstand. Det fremgår for den ydre fjord, at der er ikke-god kemisk tilstand. Den ikke-god kemiske tilstand er med baggrund i overskridelser for kviksølv, cadmium og BDE i biota.

³ Typetal for miljøfarlige forurenende stoffer i regnbetingede udledninger, NOVANA, januar 2022.

Parameter	Matrice	Værdi	Enhed	MKK
Kviksølv (CAS 7439-97-6)	Biota	50,4	µg/kg VV	20
Cadmium (CAS 7440-43-9)	Biota	300	µg/kg VV	160
BDE, sum (CAS 32-04-2)	Biota	0,11624	µg/kg VV	0,0085

Der er en overskridelse på faktor 2,5 i forhold til miljøkvalitetskravet. I rapporten "Typetal for miljøfarlige forurenende stoffer i regnbetingede udledninger" er der angivet typiske koncentrationer for kviksølv i opspædet spildevand på 0,05 µg/l og for separat regnvand på 0,03 µg/l. Der er i rapporten angivet forventet fjernelse af kviksølv i regnvandsbassiner på 48-59 %. Det forventes, at der ved separatkloakeringen sker en reduktion i udledningen af kviksølv, da udledningen af opspædet spildevand bliver fjernet og separat regnvand fremover bliver rensset i et regnvandsbassin. Udledningen af kviksølv fra udløbet vil ikke være målbar i recipienten. Det vurderes derfor, at udledningen af kviksølv ikke vil medføre forringelse og ikke vil hindre målopfyldelse i den ydre del af Randers Fjord.

Koncentrationen af cadmium i separat regnvand er ud fra typetal 0,07 µg/l. Ved rensning kan der forventes en halvering af koncentrationen i det udledte spildevand. I forhold til det generelle kvalitetskrav for andet overfladevand på 0,2 µg/l vurderes det, at udledningen af cadmium ikke vil medføre forringelse og ikke vil hindre målopfyldelse i den ydre del af Randers Fjord.

I henhold til rapporten "Typetal for miljøfarlige forurenende stoffer i regnbetingede udledninger" konstateres der generelt ikke BDE i separat regnvand. For enkelte BDE kan de konstateres i overløb fra fælleskloakken. Ændringen forventes derfor at medføre en begrænset forbedring.

Randers Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige indvirkninger på recipienter i forbindelse med udledning af tag- og overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Udledning af spildevand kan potentielt påvirke arter eller naturtyper, som Natura 2000-områder er udpeget for at beskytte. Det gælder også udledninger, der ligger opstrøms sådanne områder, bl.a. som følge af transport af forurenende stoffer via vandløb.

Udledningen af tag- og overfladevand sker via Støvring Enges Landkanal til den ydre del af Randers Fjord nord for Mellerup og dermed Natura 2000-område nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord.

Udledningen af rensset regnvand fra tag- og overfladearealer erstatter den nuværende udledning af opspædet spildevand fra kloakopland N40.3 og N40.9. N40.3 har afledt via udløb NU37, og N40.9 har afledt via udløb NU38. Gennemførelse af separatkloakeringen vil dermed stoppe udledningen af opspædet spildevand ved kraftige regnhændelser til Støvring Enges Landkanal. Spildevand fra oplandet ledes på nuværende tidspunkt til Mellerup Renseanlæg, som udleder til Støvring Enges Landkanal.

Ud fra beregningsforudsætningerne for spildevandsplan for Randers Kommune vil der være følgende udledning:

	m ³ /år	BOD kg-O ₂ /år	N kg-N/år	P kg-P/år
Status				
NU37 (overløb – opland N40.9)*	110	4,3	1,4	0,3
NU38 (overløb – opland N40.3)*	2.300	78	27	6,7
Plan				
NU38 (separat regnvand)	9.582	25,9	14,4	2,4

*Oplysninger fra tillæg til spildevandsplanen nr. 10 Nordøstforbindelsen.

Ændringen af udledningen vil også medføre, at der sker en ændring i udledningen fra Mellerup Renseanlæg, som udleder til Støvring Enges Landkanal. Det forventes, at udledningen af næringsstoffer fra renseanlægget vil blive reduceret da den hydrauliske belastning bliver reduceret.

Den samlede udledning af næringsstoffer fra de berørte udledninger fremgår af nedenstående skema.

Udledning		Status	Plan
Mellerup Renseanlæg	Vandmængde (m ³ /år)	133.391	126.219
	Total kvælstof (kg N/år)	920	871
	Total fosfor (kg P/år)	33	31
Overløb	Vandmængde (m ³ /år)	2.410	-
	Total kvælstof (kg N/år)	28	-
	Total fosfor (kg P/år)	7	-
Regnvand	Vandmængde (m ³ /år)	-	9.582
	Total kvælstof (kg N/år)	-	14
	Total fosfor (kg P/år)	-	2,4

Udledning	N kg/år	P kg/år
Natura 2000-område - status	948	40
Natura 2000-område - plan	885	34

Ud fra skemaet vil den samlede udledning af kvælstof og fosfor blive reduceret med 63 kg-N/år og 6 kg-P/år. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning på Natura 2000-området.

I vandområdeplan for Randers Fjord fremgår, at målsætningen for Randers Fjord ikke er opfyldt. Årsagen er angivet til at være en væsentlig belastning med kvælstof og fosfor gennem årene fra landbrug og punktkilder.

Der er i vandplaner og vandområdeplaner angivet indsatser, der skal sikre, at belastningen med kvælstof og fosfor fra landbrug og punktkilder er faldende. Den kumulative effekt er således en faldende belastning med næringsstoffer, som vil påvirke naturtyper og arter i Natura 2000-området i positiv retning. I Vandområdeplan 2021-2027 er der for Randers Fjord, Indre og Randers Fjord, Ydre angivet et indsatsbehov på hhv. 0,1 tons N/år og 0 tons N/år for spildevandsindsatsen. Der er ikke angivet en spildevandsindsats for fosfor. I Vandområdeplan 2021-2027 er der for Randers Fjord, Indre og Randers Fjord, Ydre angivet et reduktionsbehov på hhv. 2,9 tons P/år og 0,2 tons P/år.

Randers Kommune har siden vedtagelse af spildevandsplan 2009-2012 vedtaget en række tillæg til spildevandsplanen i form af separatkloakeringsprojekter, byggemodninger mv. På nuværende tidspunkt vil de vedtagne tillæg medføre en reduktion i udledning af næringsstoffer til Randers Fjord på 2.955 kg-N/år og 954 kg-P/år. Den samlede reduktion i udledning fra punktkilder i Randers Kommune er for kvælstof højere end indsatsbehovet angivet i vandområdeplanen. Randers Kommune har ikke kendskab til planlagte projekter, der derudover vil forøge udledningen af næringsstoffer til Randers Fjord væsentligt.

Randers Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige indvirkninger af Natura 2000-områder.

Påvirkning af Bilag IV-arter

Størring Enges Landkanal er omfattet af en udpegning af formodede forekomster af bilag IV-arten odder. Udledningen af opspædet spildevand ændres til udledning af rensed tag- og overfladevand. Udledningen vil fremover være neddrostet. Det vurderes, at ændringen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arten odder. Det vil derimod være en forbedring for bilag IV-arten.

Randers Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige indvirkninger af Bilag IV-arter.

Påvirkning i forhold til drikkevandsinteresser

Bassinet ligger udenfor indvindingsopland, BNBO og 300 meter beskyttelse til almene drikkevandsboringer. Afstanden til nærmeste drikkevandsboring for enkeltindvinder vurderes at være forsvarlig. Bassinet kan derfor etableres uden membran i forhold til beskyttelse af grundvandet.

Randers Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige indvirkninger på drikkevandskvaliteten i drikkevandsboringer og drikkevandsinteresserne.

Påvirkning af grundvandsforhold ved bassin

Der er ikke krav om etablering af membran. I forbindelse med spildevandsplanen blev det i høringen angivet, at området, hvor bassinet etableres, var vandlidende.

Det er i forbindelse med behandling af VVM-screeningen og udledningen oplyst flg.:

"Til orientering har vi bedt VAM om at lave en prøvegravning ved regnvandsbassinet således at vi kan få viden om grundvandsforhold og jordbundsforhold.

Dette i forhold til om det bliver nødvendigt med en tæt membran i bassinet.

Under alle omstændigheder vil regnvandsbassinet ikke påvirke grundvandsspejlet i området da vi enten laver en tæt membran eller også lader vandspejlet i bassinet være det samme som grundvandsspejlet.

Nærtliggende ejendomme ligger 80 – 100 meter fra bassinet."

Den nuværende grundvandsstand i prøvegravningen er målt til kote 2,25 m i sommeren 2024. I vinter 2023 var der vand til terræn, ca. kote 3,0. Regnvandsbassinet er projekteret til kote 2,70. Randers Kommune vurderer, at bassinet ikke vil have en negativ indvirkning på grundvandsforholdene i vinterperioden, hvor området er vandlidende.

Konklusion

Projektet vurderes samlet set ikke vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af miljøet, og derfor heller ikke er omfattet af kravet om VVM-miljøvurdering.

Lovgrundlag

Sagen behandles i henhold til:

- Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) jf. lovbek. nr. 4 af 3. januar 2023.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr 1098 af 21. august 2023.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres samtidig med afgørelse om udledningstilladelse efter miljøbeskyttelsesloven. Klagevejledningen til denne afgørelse fremgår af udledningstilladelsen.

Såfremt du ellers har spørgsmål til sagen, kan du kontakte mig på telefon 8915 1681 eller e-mail: jakob.aarup@randers.dk.

Med venlig hilsen

Jakob Aarup